

16791 LLEI ORGÀNICA 4/1987, de 15 de juliol, de la competència i organització de la jurisdicció militar. («BOE» 171, de 18-7-1987.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica,
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

La jurisdicció militar té l'origen en la mateixa gènesi dels exèrcits permanents i sempre ha estat una jurisdicció especialitzada, caràcter que deriva de la naturalesa del dret que aplica i de l'àmbit institucional en què s'exerceix.

La Constitució estableix els principis reguladors de l'activitat jurisdiccional i en aquesta es basa la unitat del poder judicial de l'Estat, mantenint-se l'especialitat de la jurisdicció militar en l'àmbit estrictament castrense i en els supòsits d'estat de setge, amb submissió, en tot cas, als principis constitucionals, de conformitat amb l'article 117.5 del text fonamental.

Aquesta Llei orgànica innova profundament els criteris i les formes originaris que, partint del segle XIX, han regit fins avui. Es pretén amb això un text que, responnent als corrents doctrinals del dret comparat, a les exigències de la societat actual i als valors tradicionals de la institució militar, assegurí molt de temps una eficaç Administració de justícia castrense.

S'atribueix, de manera exclusiva i excloent, la funció jurisdiccional als òrgans judicials militars, i en queden fora els òrgans de comandament als quals tradicionalment s'havia concedit l'exercici de jurisdicció. No obstant això, es reconeix legitimació especial en el recurs de cassació als comandaments militars superiors, perquè aquests puguin vetllar, al si de la jurisdicció, per la disciplina i altres interessos essencials dels exèrcits.

La màxima garantia d'una recta Administració de justícia se centra en la independència dels òrgans judicials i, en el si de la jurisdicció castrense, aquesta Llei s'orienta en aquesta línia consagrant la inamovibilitat, la responsabilitat i la submissió exclusiva a l'imperi de la Llei dels qui exerceixen aquesta funció, i s'hi fa un veritable esforç per aconseguir la definició positiva d'aquesta independència per als òrgans judicials militars.

Juntament amb l'afany per la independència, s'ha de destacar el que s'ha realitzat per establir un sistema de constitució dels òrgans judicials que en garanteixi la pre-determinació.

La tecnificació jurídica dels òrgans és una altra de les finalitats de la Llei, que respecta, no obstant això, la tradicional composició mixta dels tribunals castrenses de tècnics en dret i professionals de les armes i que també té el seu recolzament constitucional en la institució del jurat.

Així s'aconsegueix una encertada Administració de justícia en procedir, part dels jutjadors, de l'ambient en què s'ha produït el fet que ha de ser objecte de la seva decisió.

La competència de la jurisdicció militar se circumscriu en temps de pau a l'àmbit estrictament castrense; coneix de les conductes tipificades com a delictes en el Codi penal militar i estén la seva competència a qualsevol classe de delictes en el supòsit de tropes desplaçades fora del territori nacional. Per a temps de guerra, la Llei orgànica preveu una modificació d'aquest àmbit, si bé la decisió competeix a les Corts Generals i, en cas que hi estigui

autoritzat, al Govern. També es confereix als tribunals militars la tutela jurisdiccional de la potestat disciplinària militar, substantivament regulada a la Llei orgànica 12/1985, de 27 de novembre. Sense que això signifiqui intervenir en la vella polèmica sobre la naturalesa, penal o administrativa, del disciplinari, s'estima que l'àmbit estrictament castrense, constitucionalment erigit en fonament de la jurisdicció militar però normativament indeterminat, comprèn també la potestat disciplinària, exercida en els diferents esglaons de l'organització essencialment jeràrquica de les Forces Armades, com té reconegut el Tribunal Constitucional.

Partint d'aquests principis i seguint, en el màxim paral·lisme possible, els criteris de la Llei orgànica del poder judicial, a la qual es fa una efectiva aproximació, es planteja l'organització dels tribunals militars en la doble realitat de temps de pau i temps de guerra.

En el primer, amb normal funcionament de totes les institucions, les exigències formals s'accentuen, i disminueixen en el segon, no per una disminució de garanties que poden ser més exigibles quan és possible arribar a la imposició de penes més greus, sinó per cobrir una flexibilitat imprescindible per a l'adaptació dels òrgans judicials militars a les necessitats d'unes Forces Armades en operacions.

La creació d'una Sala Militar al Tribunal Suprem, subjecta en el seu règim i en l'Estatut dels seus membres a les mateixes normes que les altres sales, suposa la unitat en el vèrtex, de les dues jurisdiccions que integren el poder judicial.

La composició d'aquesta Sala per magistrats procedents de la jurisdicció ordinària i de la militar és una garantia de ponderació en una actuació jurisdiccional del rang més elevat, normalment cridada a actuar en valoracions de cassació i revisió, encara que es respecti, com és lògic, una reserva de fur personal per als qui ocupen determinades altes ocupacions a càrrecs militars, les conductes dels quals serien jutjades per aquesta Sala.

A partir del Tribunal Militar Central, apareix el jurat escabí al qual abans s'havia fet referència, i aquest Tribunal suporta, juntament amb els tribunals militars territorials, el pes de l'activitat jurisdiccional, que es distribueix en funció de l'ocupació dels encausats, a fi de respectar la jerarquia militar, sense la garantia de la qual es trencaria la disciplina com a sosteniment imprescindible de l'eficàcia operativa de la força. La composició d'un i altres es determina per raó d'aquestes ocupacions, tant per als vocals togats com per als vocals militars. La instrucció s'atribueix als jutjats togats militars, ja siguin centrals o territorials, en funció de l'òrgan que ha de conèixer del procediment, i es preveu la possibilitat que jutges togats acompanyin forces espanyoles, que, en compliment d'una missió en temps de pau, hagin de sortir del territori nacional.

S'ha de destacar, en l'organització que s'estableix, que les funcions judicials tendeixen a professionalitzar-se definitivament, i s'atribueixen, llevat de les pròpies dels vocals militars, a membres dels cossos jurídics dels exèrcits.

Novetat important és la nova estructuració que es dona a la fiscalia juridicomilitar, que es fa dependre del fiscal general de l'Estat, i s'integra en el ministeri fiscal. Amb la dependència indicada s'organitzen els diferents nivells de la seva possible actuació. Sala Militar del Tribunal Suprem, Tribunal Militar Central i tribunals militars territorials, i es fixen les funcions que per delegació ope legis tenen atribuïdes el fiscal togat i els fiscals dels diferents tribunals militars.

D'altra banda, en virtut de les previsions d'aquesta Llei i en la forma que determina la Llei processal, el procediment s'obre als interessos dels inculpats i perjudicats. Es garanteix la defensa lletrada en els termes previstos a la Constitució, i se salven les especialitats que es poden deduir de situacions excepcionals fora del territori nacional i en vaixells navegant, i es permet l'actuació de l'acusador particular i de l'actor civil, excepte en els casos en què l'autor del fet i el perjudicat siguin militars i hi hagi

entre ells una relació de subordinació, seguint en aquest aspecte la doctrina del Tribunal Constitucional.

TÍTOL PRELIMINAR

De la jurisdicció militar i de l'exercici de la potestat jurisdiccional militar

Article 1

La jurisdicció militar, integrant del poder judicial de l'Estat, administra justícia en nom del Rei, d'acord amb els principis de la Constitució i les lleis.

Article 2

L'exercici de la potestat jurisdiccional militar, jutjant i fent executar el que s'ha jutjat, en els assumptes de la seva competència, correspon exclusivament als òrgans judicials militars establerts per aquesta Llei.

Article 3

Tot òrgan judicial militar, en l'àmbit de la seva competència, és jutge ordinari predeterminat per la Llei.

Article 4

La jurisdicció militar s'estén a matèria penal, tutela jurisdiccional en via disciplinària i altres matèries que, en garantia d'algun dret i dins l'àmbit estrictament castrense, estiguin determinades per les lleis, així com les que estableixi la declaració d'estat de setge.

Article 5

La Constitució, les lleis, els tractats, convenis i acords internacionals en els quals Espanya sigui part vinculen els òrgans de la jurisdicció militar.

Quan un òrgan de la jurisdicció militar consideri que una norma amb rang de llei, aplicable al cas, de la validesa de la qual depengui la decisió, pot ser contrària a la Constitució, ha de plantejar la qüestió davant el Tribunal Constitucional d'acord amb el que estableix la seva Llei orgànica. És procedent el plantejament de la qüestió d'inconstitucionalitat si per la via interpretativa no és possible ajustar la norma a l'ordenament constitucional.

Les normes jurídiques inferiors en rang a la llei que vulnerin aquesta o no respectin el principi de jerarquia normativa, no han de ser aplicades pels òrgans judicials militars.

Els òrgans judicials militars han de rebutjar fonamentadament les peticions, els incidents i les excepcions que comportin frau de llei o processal, o que es formulin amb manifest abús de dret.

Article 6

Tothom està obligat a respectar la independència dels òrgans que exerceixen la jurisdicció militar.

Els òrgans de la mateixa jurisdicció no poden corregir l'aplicació o interpretació de l'ordenament jurídic feta per òrgans judicials inferiors, sinó en virtut de la resolució dels recursos que les lleis estableixin, ni dictar-los instruccions sobre això.

Article 7

Per a l'efectivitat de les funcions assenyalades en els articles anteriors, els òrgans judicials militars, en la forma que disposin les lleis, poden incoar processos, adoptar les mesures necessàries per a l'assegurament de les persones i dels seus béns, exigir la compareixença de testimonis i de perits i l'aportació de documents, peces de convicció i altres instruments de prova.

Els òrgans judicials militars poden requerir la col·laboració necessària en el curs del procés i en l'execució del que s'hagi resolt de totes les persones i entitats públiques i privades, amb les excepcions que estableixen la Constitució i les lleis.

Les despeses i remuneracions que es produeixin com a conseqüència de les actuacions compreses en els dos paràgrafs anteriors s'han d'abonar de conformitat amb la llei.

Tothom ha d'acatar i complir les sentències i altres resolucions dels òrgans judicials militars, sense perjudici del dret de gràcia, l'exercici del qual, d'acord amb la Constitució i les lleis, correspon al Rei.

Article 8

En l'exercici de les seves funcions, els membres dels òrgans judicials militars són independents, inamovibles, responsables i sotmesos únicament a l'imperi de la llei.

El seu nomenament, designació i cessament s'ha de fer tal com preveu aquesta llei i només poden ser separats, suspesos, traslladats i retirats en els casos i amb les garanties que estableixen les lleis.

Responen penalment i civilment en els casos i en la forma determinats en les lleis i disciplinàriament per les faltes i infraccions que cometin, en l'exercici de les seves funcions, d'acord amb el que preveu aquesta llei.

Article 9

Les persones a què es refereix l'article anterior que es considerin pertorbades en la seva independència, ho han de posar en coneixement del Consell General del Poder Judicial a través de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, i han de donar compte dels fets al jutge o tribunal competent per seguir el procediment adequat, sense perjudici de practicar per ells mateixos les diligències estrictament indispensables per assegurar l'acció de la justícia i restaurar l'ordre jurídic.

Als membres de la Sala Militar del Tribunal Suprem els és aplicable el que disposa a aquests fins la llei orgànica del poder judicial.

El ministeri fiscal i en particular la fiscalia jurídica militar, per si o a petició d'aquells, ha de promoure les accions pertinents o instar, segons els casos, el que sigui procedent en defensa de la independència dels òrgans judicials militars.

Article 10

La justícia militar s'administra gratuïtament.

Article 11

La intervenció dels militars en l'administració de la justícia militar o en els processos militars, en qualsevol concepte, es considera acte de servei preferent a les Forces Armades.

TÍTOL PRIMER

Dels límits de la jurisdicció militar, dels conflictes de jurisdicció i de les qüestions de competència

CAPÍTOL PRIMER

De la competència de la jurisdicció militar

Article 12

En temps de pau, la jurisdicció militar és competent en matèria penal per conèixer dels delictes i les faltes següents:

1. Els compresos en el Codi penal militar.
2. Els comesos durant la vigència de l'estat de setge que es determinin en la seva declaració, de conformitat amb la Llei orgànica que el regula.

Els que assenyalin els tractats, acords o convenis internacionals en què Espanya sigui part, en els casos de presència permanent o temporal fora del territori nacional de forces o unitats espanyoles de qualsevol exèrcit.

3. En els casos del número anterior i quan no hi hagi tractats, acords o convenis aplicables, tots els tipificats en la legislació espanyola sempre que l'inculpat sigui espanyol i es cometin en acte de servei o en els llocs o indrets que ocupen forces o unitats militars espanyoles. En aquest cas, si l'inculpat torna a territori nacional i no s'ha dictat sentència, els òrgans de la jurisdicció militar s'han d'inhibir a favor de l'ordinària, llevat dels supòsits previstos en els números 1 i 2 d'aquest article.

Article 13

En temps de guerra i en l'àmbit que determini el Govern, a més del que disposa l'article anterior, la jurisdicció militar s'estén als delictes i les faltes següents:

1. Els que es determinin en tractats amb una potència o organització aliades.
  2. Els compresos en la legislació penal comuna, el coneixement dels quals li atribueixin les lleis, les Corts Generals o el Govern, quan hi estigui autoritzat.
  3. Tots els tipificats a la legislació espanyola si es cometen fora del territori nacional i l'inculpat és militar espanyol o una persona que segueixi les forces o unitats espanyoles.
  4. Tots els comesos per presoners de guerra.
- Als efectes d'aquesta Llei, la locució «temps de guerra» s'entén en els termes definits a l'article 14 del Codi penal militar.

Article 14

La jurisdicció a què estigui atribuït el coneixement del delicte que tingui assenyalada legalment una pena més greu, coneix dels delictes connexos.

Si se sobreseu el procediment en relació amb el delicte de pena més greu, deixa de conèixer dels connexos dels quals no sigui competent.

Article 15

Es consideren delictes connexos:

1. Els comesos simultàniament o amb unitat d'acció per dues o més persones reunides.
2. Els comesos per dues o més persones en diferents llocs o temps si ha precedit concert per fer-ho.
3. Els comesos com a mitjà per perpetrar o facilitar l'execució d'altres, procurar la seva impunitat o l'aplicació de penes menys greus.

Article 16

La jurisdicció que conegui d'un procediment també coneix de totes les seves incidències.

Article 17

Correspon a la jurisdicció militar la tutela dels drets dels qui recorrin contra sancions imposades en aplicació de la Llei orgànica de règim disciplinari de les Forces Armades, dels drets que concedeixin les normes del seu desplegament i la tutela jurisdiccional dels qui recorrin contra sancions imposades en la via disciplinària judicial militar.

Article 18

També és competent la jurisdicció militar per imposar sancions en la via disciplinària judicial a tots els qui intervinguin en els procediments judicials militars i als qui infringeixin la policia d'estrades.

CAPÍTOL II

Dels conflictes de jurisdicció

Article 19

Tots els òrgans judicials militars poden promoure i sostenir conflictes de jurisdicció amb les administracions públiques i amb els jutjats i tribunals de la jurisdicció ordinària.

El procediment per a la seva tramitació és el que estableix la Llei de conflictes jurisdiccional.

CAPÍTOL III

De les qüestions de competència entre els òrgans judicials militars

Article 20

Cap òrgan judicial militar pot promoure una qüestió de competència a un altre de nivell superior. No obstant això, se n'exceptuen els jutjats togats militars respecte als tribunals militars territorials al territori del qual no pertanyin. A aquests efectes, la Sala de Justícia del Tribunal Militar Central s'entén de nivell superior als tribunals militars territorials.

L'òrgan judicial militar de nivell superior, amb l'audiència prèvia de les parts i de la fiscalia jurídicomilitar pel termini comú de deu dies, ha de fixar sense recurs ulterior la seva pròpia competència. Acordat això, ha de recollir les actuacions de l'òrgan judicial militar inferior o li ha de remetre les que estigui coneixent.

Article 21

Fora dels supòsits de l'article anterior, les qüestions de competència que se suscitin entre òrgans judicials militars es regulen a la Llei processal militar.

TÍTOL II

De la composició i atribucions de la Sala Militar del Tribunal Suprem, dels tribunals i dels jutjats militars

CAPÍTOL PRIMER

De la Sala Militar del Tribunal Suprem

Article 22

Es crea, al Tribunal Suprem, la Sala Cinquena Militar.

Article 23

La Sala Militar del Tribunal Suprem coneix:

1. Dels recursos de cassació i revisió que estableixi la Llei, contra les resolucions del Tribunal Militar Central i dels tribunals militars territorials.

2. De la instrucció i enjudiciament en única instància dels procediments per delictes i faltes no disciplinàries, que siguin competència de la jurisdicció militar, contra els capitans generals, tinentes generals i almiralls, sigui quina sigui la situació militar, membres del Tribunal Militar Central, fiscal togat, fiscals de la Sala Militar del Tribunal Suprem i fiscal del Tribunal Militar Central.

3. Dels incidents de recusació contra un o dos magistrats de la Sala o contra més de dos membres de la Sala de Justícia del Tribunal Militar Central.

4. Dels recursos contra les resolucions dictades pel magistrat instructor a què fa referència l'article 30, en els casos en què determini la Llei processal.

5. Dels recursos jurisdiccionals en matèria disciplinària militar que siguin procedents contra les sancions imposades o reformades pel ministre de Defensa, fins i tot les extraordinàries.

6. Dels recursos jurisdiccionals contra les sancions disciplinàries judicials imposades als qui exerceixin funcions judicials, fiscals o secretaries relatories, i no pertanyin a la mateixa Sala.

7. Dels recursos d'apel·lació en matèria de conflictes jurisdiccionals que admeti la seva Llei reguladora contra les resolucions en primera instància del Tribunal Militar Central.

8. De les pretensions de declaració d'error dels òrgans de la jurisdicció militar, als efectes de responsabilitat patrimonial de l'Estat, sense perjudici del que disposa l'article 61.5è de la Llei orgànica del poder judicial.

Article 24

La Sala Militar del Tribunal Suprem està integrada pel president i set magistrats. Quatre dels vuit membres de la Sala procedeixen de la carrera judicial i els altres quatre dels cossos jurídics dels exèrcits.

Article 25

El president és nomenat de conformitat amb el que disposa la Llei orgànica del poder judicial per a la designació dels presidents de sala del Tribunal Suprem.

Article 26

Els magistrats procedents de la carrera judicial són nomenats de la mateixa manera que els altres magistrats del Tribunal Suprem.

Article 27

Els magistrats procedents dels cossos jurídics dels exèrcits són nomenats per reial decret, ratificat pel ministre de Justícia, i a proposta del Consell General del Poder Judicial.

Per a cada vacant que es produeixi, el ministre de Defensa ha de presentar al Consell General del Poder Judicial una terna de consellers o ministres togats i generals auditors amb aptitud per a l'ascens.

El nomenament com a magistrats del Tribunal Suprem dels procedents dels cossos jurídics dels exèrcits determina el seu ascens a la màxima ocupació del seu cos, si encara no el tenen.

Article 28

La presa de possessió dels membres de la Sala procedents dels cossos jurídics dels exèrcits els confereix de manera permanent la condició i l'estatut personal de magistrats del Tribunal Suprem a tots els efectes, i passen a la situació de retirat o equivalent i sense poder tornar a situació d'activitat a les Forces Armades.

Article 29

Quan la Sala Militar no es constitueixi amb la totalitat dels seus membres, hi ha d'haver paritat de magistrats d'una i altra procedència, exclòs el president.

Article 30

Per a la instrucció dels procediments el coneixement dels quals correspongui en única instància a la Sala Militar del Tribunal Suprem, aquesta ha de designar, per torn i entre els seus membres, un magistrat instructor, que no pot formar sala en l'assumpte que hagi tramitat.

Article 31

La Sala establerta a l'article 61 de la Llei orgànica del poder judicial coneix, a més de les qüestions que se li atribueixen a l'esmentat precepte, del recurs de revisió contra les sentències de la Sala Militar en les matèries recollides en els apartats 5 i 7 de l'article 23 d'aquesta Llei.

CAPÍTOL II

Del Tribunal Militar Central

Article 32

Amb competència sobre tot el territori nacional i seu a Madrid, el Tribunal Militar Central és l'òrgan judicial militar que coneix dels procediments sotmesos a la jurisdicció militar que se li atribueixen en el present capítol.

Article 33

El Tribunal Militar Central actua en Sala de Justícia i Sala de Govern.

Article 34

La Sala de Justícia del Tribunal Militar Central coneix:

1. Dels procediments que, tot i ser de la competència de la jurisdicció militar i no estar atribuïts a la Sala Militar del Tribunal Suprem, s'instrueixen per un delictes comuns en qualsevol lloc del territori nacional, o fora d'aquest, quan els inculpats, o el més caracteritzat, sent diversos en un mateix procediment, tinguin alguna de les qualitats o circumstàncies següents:

a) Militars amb ocupació igual o superior a comandant o capità de corbeta i els seus assimilats, sigui quina sigui la seva situació militar sempre que no hagin estat condemnats a pèrdua d'ocupació o sancionats amb separació del servei.

b) Posseïdors de la Creu Llorejada de Sant Ferran amb caràcter individual.

c) Autoritats i funcionaris civils, de qualsevol ordre que, tot i no tenir fur personal reservat al Tribunal Suprem, tinguin capacitat personal especial en la jurisdicció ordinària.

d) Auditor president i vocals dels tribunals territorials, jutges togats militars, fiscals i secretaris relators, tots ells en l'exercici de les funcions que aquesta Llei els confereix.

e) Altres persones respecte a les quals ho estableixin normes amb rang de llei.

2. Dels incidents de recusació d'un o dos membres del Tribunal Militar Central, jutges togats centrals i contra tots o la major part dels membres dels tribunals militars territorials.

3. Dels recursos que siguin procedents contra les resolucions dictades pels jutges togats centrals.

4. De les apel·lacions contra les sentències dictades pels jutges togats centrals en procediments per falta comuna.

5. Dels recursos d'apel·lació en matèria de conflictes jurisdiccionals que admeti la seva llei reguladora contra les resolucions en primera instància dels tribunals militars territorials.

6. De les qüestions de competència suscitées entre tribunals militars territorials, entre jutjats togats militars que pertanyin a diferent territori o entre aquells i aquests.

7. Dels recursos jurisdiccionals en matèria disciplinària militar que siguin procedents contra les sancions imposades o reformades pel cap de l'Estat Major de la Defensa, caps d'Estat Major de cada exèrcit, subsecretari de Defensa, director general de la guàrdia civil i oficials generals.

Article 35

La Sala de Govern del Tribunal Militar Central té les atribucions de govern del mateix Tribunal i dels òrgans judicials militars inferiors, la potestat disciplinària judicial militar i exerceix la inspecció dels tribunals militars territorials i dels jutjats togats, així com les altres funcions que aquesta Llei o la processal militar li encomanen, tot això sense perjudici de les facultats que aquesta Llei atribueix al Consell General del Poder Judicial.

Article 36

El Tribunal Militar Central es compon de:

1. Un auditor president, que és conseller o ministre togat.
2. Quatre vocals togats, generals auditors.
3. Els vocals militars, generals de brigada o contraalmiralls que es designin en la forma que estableix l'article 39, i que han de pertànyer a les Armes en l'Exèrcit de Terra; al cos general o al d'Infanteria de Marina en l'Armada, i a l'Arma d'Aviació en l'Exèrcit de l'Aire, això sense perjudici del que disposa l'article 39.4.

Article 37

L'auditor president del Tribunal Militar Central és nomenat per reial decret ratificat pel ministre de Defensa.

Els vocals togats del Tribunal Militar Central són nomenats per reial decret ratificat pel ministre de Defensa, a proposta en terna de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central entre generals auditors i coronels auditors, aquests amb aptitud per a l'ascens.

El nomenament d'un coronel auditor per a vocal togat determina el seu ascens.

Article 38

En els casos en què no pugui actuar l'auditor president per una causa legal, l'ha de substituir el vocal togat de més antiguitat.

Quan sigui necessari substituir algun vocal togat s'ha de fer per torn de major a menor antiguitat entre els auditors presidents dels tribunals militars territorials.

Article 39

La designació dels vocals militars s'ha de fer d'acord amb les normes següents:

1. Al principi de cada any judicial, s'ha de confeccionar una llista per exèrcit, de generals de brigada i contraalmiralls destinats als òrgans centrals de la Defensa i als quaters generals dels exèrcits. Aquestes llistes s'han de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i en el del Ministeri de Defensa. Les llistes no es poden modificar durant l'any judicial.

2. Amb l'antelació suficient a la data de la vista per al judici oral, en presència de l'auditor president, donant-ne fe el secretari relator i amb citació de les parts que hagin d'intervenir en les actuacions que s'han de celebrar, s'han

d'insacular els noms de la llista de l'exèrcit corresponent i s'han d'extreure quatre o dos noms, segons si la sala a constituir ha de ser de cinc o tres membres. La meitat dels extrets, per l'ordre d'extracció, formen part del tribunal com a vocals militars titulars, i l'altra meitat, pel mateix ordre, són suplents. Si en el moment de portar-se a terme la insaculació algun dels sortejats és incompatible, no està destinat als òrgans esmentats, ha ascendit, variat de situació militar o no hi pot assistir per una causa justificada, s'ha de procedir a extreure un altre nom de la mateixa llista.

En el cas que la vista d'un procediment es prolongui més d'una audiència, formen part del tribunal, en totes elles, els vocals extrets per a la primera.

3. La insaculació s'ha de fer entre els integrants de la llista de l'exèrcit a què pertanyi l'inculpat, i, si són diversos i d'exèrcits diferents, de la llista de l'exèrcit a la qual pertanyi el més caracteritzat. Si cap dels inculpats és militar o, tot i ser-ho, no pertany a un exèrcit determinat, s'ha d'extreure un vocal de cada llista i guardar un torn, de manera que les designacions recaiguin cada vegada en un vocal militar de cada exèrcit. Si es dona la circumstància prevista a l'últim incís del paràgraf anterior, s'ha de procedir a fer una nova extracció a la mateixa llista.

4. Si l'inculpat o inculpats pertanyen tots ells a la guàrdia civil, els vocals militars han de ser generals de brigada de la guàrdia civil, que s'han de sortejar dins el termini i en la forma que assenyalin els números anteriors d'entre tots els generals d'aquesta ocupació en situació de plena activitat.

Article 40

La ponència correspon a l'auditor president o a un vocal togat, segons el torn que s'estableixi.

Article 41

La Sala de Justícia del Tribunal Militar Central està constituïda de la manera següent:

1. Per l'auditor president, dos vocals togats i dos vocals militars, quan es tracti de celebrar un judici oral i dictar sentència en els supòsits dels números 1 i 7 de l'article 34.

2. Per l'auditor president, un vocal togat i un vocal militar, per dictar sentència en el cas del número 4 de l'article 34.

3. Per l'auditor president i dos vocals togats, per conèixer de la resta dels assumptes de la seva competència.

Article 42

La Sala de Govern del Tribunal Militar Central està integrada per l'auditor president i la totalitat dels seus vocals togats, sense que sigui possible la substitució d'aquests últims.

Article 43

L'auditor president, per resolució motivada, pot disposar la celebració de les vistes en qualsevol lloc del territori nacional.

CAPÍTOL III

Dels tribunals militars territorials

Article 44

Per llei s'ha de determinar la divisió territorial jurisdiccional militar d'Espanya.

A la mateixa llei s'ha de determinar la seu dels tribunals militars territorials, una de les quals s'ha de fixar a Madrid.

Article 45

El tribunal militar territorial coneix:

1. Dels procediments per delictes de la competència de la jurisdicció militar comesos en el seu territori i no reservats a la Sala Militar del Tribunal Suprem ni al Tribunal Militar Central.

2. Dels incidents de recusació d'un o dos membres del mateix tribunal i jutges togats militars del seu territori.

3. Dels recursos que siguin procedents contra les resolucions dictades pels jutges togats militars del seu territori.

4. Dels recursos d'apel·lació contra les sentències dels jutges togats del seu territori, en procediments per falta comuna de la competència de la jurisdicció militar.

5. De les qüestions de competència entre els jutges togats del seu territori.

6. Dels recursos jurisdiccionals que siguin procedents, en matèria disciplinària militar, per sancions imposades pels comandaments militars i que no siguin de la competència de la Sala Militar del Tribunal Suprem ni del Tribunal Militar Central.

Article 46

El tribunal militar territorial es compon de:

1. Un auditor president, coronel auditor.

2. Quatre vocals togats, un amb ocupació de tinent coronel auditor i els altres, comandants auditors.

3. Els vocals militars, comandants o capitans de corbeta, que s'han de designar tal com determina l'article 49 i que han de reunir les condicions següents:

a) Estar en situació de plena activitat.

b) Pertànyer a les Armes, en l'Exèrcit de Terra; al cos general i al d'infanteria de Marina, en l'Armada; a l'Arma d'Aviació, en l'Exèrcit de l'Aire. Això sense perjudici del que disposa l'article 49.4.

Quan un tribunal militar territorial tingui més d'una secció, l'auditor president del tribunal també ho és de la secció primera.

Article 47

L'auditor president i els vocals togats són nomenats pel ministre de Defensa, a proposta de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, en els termes que es determinin per reglament.

Article 48

En els casos en què no pugui actuar l'auditor president, per causa legal, el substitueix el de més gran ocupació o antiguitat dels vocals togats. Aquests són substituïts, per les mateixes causes, per vocals togats d'un altre tribunal militar territorial, designats per la Sala de Govern del Tribunal Militar Central.

Article 49

La designació dels vocals militars s'ha de fer d'acord amb les normes següents:

1. Al principi de cada any judicial s'ha de confeccionar una llista per cada exèrcit, de comandants o capitans de corbeta amb destinació en el territori de cada tribunal militar territorial, que reuneixin les condicions que assenyala el número 3 de l'article 46. Les llistes no poden variar durant l'any judicial.

2. Amb antelació suficient a la data de la vista per al judici oral, en presència de l'auditor president, donant-ne fe el secretari relator i amb citació de les parts que hagin d'intervenir en les actuacions a celebrar, s'han d'insacular els noms de la llista de l'exèrcit corresponent, i s'han d'extreure quatre o dos noms, segons si la sala que es constitueix és de cinc o de tres membres. La meitat dels extrets, per l'ordre d'extracció, formen part del tribunal com a vocals militars titulars, i l'altra meitat són suplents. Si en el moment de portar-se a terme la insaculació algun dels sortejats és incompatible, ja no està destinat als òrgans esmentats, ha ascendit, variat de situació militar, o no hi pots assistir per una causa justificada, s'ha de procedir a extreure un altre nom de la mateixa llista.

En el cas que la vista d'un procediment es prolongui més d'una audiència, formen part del tribunal en totes aquestes els vocals extrets per a la primera.

3. La insaculació s'ha de fer entre els integrants de la llista de l'exèrcit a què pertanyi l'inculpat, i, si són diversos i d'exèrcits diferents, de la llista de l'exèrcit a la qual pertanyi el més caracteritzat. Si cap dels inculpats és militar o, tot i ser-ho, no pertany a un exèrcit determinat, s'ha d'extreure un vocal de cada llista, i guardar un torn, de manera que les designacions recaiguin cada vegada en un vocal militar de cada exèrcit. Si hi concorre la circumstància prevista a l'últim incís del paràgraf anterior, s'ha de procedir a fer una nova extracció a la mateixa llista.

4. Si l'inculpat o inculpats pertanyen a la guàrdia civil, els vocals militars han de pertànyer a aquesta institució, i a aquest efecte s'han de sortejar dins el termini i en la forma que determinen els números anteriors, entre els comandants de la guàrdia civil en situació de plena activitat que estiguin destinats al territori del tribunal militar.

Article 50

La ponència correspon a l'auditor president o a un vocal togat, segons el torn que s'estableixi.

Article 51

Cadascuna de les seccions del tribunal militar territorial està constituïda de la manera següent:

1. Per l'auditor president o qui el substitueixi, dos vocals togats i dos vocals militars, quan es tracti de celebrar un judici oral i dictar sentència en els casos dels números 1 i 6 de l'article 45.

2. Per l'auditor president o qui el substitueixi, un vocal togat i un vocal militar, per dictar sentència en el cas del número 4 de l'article 45.

3. Per l'auditor president o qui el substitueixi i dos vocals togats per conèixer de la resta dels assumptes de la seva competència.

Article 52

L'auditor president, per resolució motivada, pot disposar la celebració de les vistes en un lloc diferent de la seu del tribunal, dins del territori.

CAPÍTOL IV

Dels jutjats togats militars

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

Article 53

Correspon als jutjats togats militars la instrucció de tots els procediments judicials el coneixement dels quals sigui competència de la jurisdicció militar, amb les excepcions establertes en aquesta llei.

Article 54

Els jutjats togats militars han de ser exercits pels membres dels cossos jurídics dels exèrcits, de l'ocupació que per a cadascun assenyalava aquesta Llei.

El seu nomenament l'ha de fer el ministre de Defensa, a proposta de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, en els termes que es determinin per reglament.

Article 55

En els casos en què no pugui actuar el jutge togat militar competent, aquest ha de ser substituït pel que designi la Sala de Govern del Tribunal Central. Quan n'hi hagi més d'un amb la mateixa demarcació, la designació recau en un altre d'ells; quan no n'hi hagi cap, sobre el més pròxim a la seu del jutge togat militar que hagi de ser substituït.

SECCIÓ 2a DELS JUTJATS TOGATS MILITARS CENTRALS

Article 56

A la seu del Tribunal Militar Central hi ha d'haver dos o més jutjats togats militars centrals amb competència en tot el territori nacional.

El jutge togat de més antiguitat en l'ocupació exerceix les funcions de degà.

Article 57

Són funcions dels jutjats togats militars centrals:

1. La instrucció dels procediments penals militars el coneixement dels quals correspon al Tribunal Militar Central.

2. La instrucció i decisió dels procediments per falta comuna que s'atribueixin a la jurisdicció militar seguits contra les persones amb fur davant el Tribunal Militar Central.

3. La pràctica de les diligències que un altre òrgan jurisdiccional li encomani.

Article 58

Els jutjats togats militars centrals són exercits per coronels auditors.

SECCIÓ 3a DELS JUTJATS TOGATS MILITARS TERRITORIALS

Article 59

La planta i demarcació dels jutjats togats militars territorials s'estableix per llei.

Article 60

A la seu de cada tribunal militar territorial hi ha d'haver almenys un jutge togat militar. Cadascun té competència sobre tot el territori corresponent a la jurisdicció d'aquell, llevat del que disposa el paràgraf següent.

En els territoris en què la importància numèrica de les forces militars o el volum de procediments ho requereixin, es poden establir, a més, altres jutjats amb seu en una plaça o localitat diferent i amb la demarcació que es delimiti per llei; en aquest cas, el territori afectat s'ha de distribuir entre aquests i els esmentats al paràgraf anterior.

Quan a la mateixa seu hi hagi dos o més jutges togats, el titular més caracteritzat per la seva ocupació o antiguitat en aquest exerceix les funcions de degà.

Article 61

Són funcions dels jutjats togats militars territorials:

1. La instrucció dels procediments penals militars per fets ocorreguts a la demarcació de la seva competèn-

cia i el coneixement dels quals correspongui al respectiu tribunal militar territorial.

2. La instrucció i decisió dels procediments per falta comuna que s'atribueixin a la jurisdicció militar seguits contra les persones amb fur davant el tribunal militar territorial al territori del qual pertanyin.

3. El coneixement de la sol·licitud d'habeas corpus d'acord amb el que disposa l'article 2.

4. La vigilància judicial penitenciària en relació amb els establiments penitenciaris militars i els seus interns.

5. La pràctica de les diligències que un altre òrgan jurisdiccional els encomani.

6. Les actuacions a prevenció i pròrrogues de jurisdicció que determini la legislació processal militar.

7. Les funcions que els encomanin altres lleis.

Article 62

Els jutjats togats militars territorials han de ser exercits indistintament per tinentes coronels auditors, comandants auditors o capitans auditors.

CAPÍTOL V

Dels òrgans judicials militars que acompanyen forces espanyoles fora del territori nacional*Article 63*

Per a l'exercici de la funció jurisdiccional militar en els casos 3 i 4 de l'article 12, les forces espanyoles, quan surtin del territori nacional en compliment d'una missió que es prevegi duradora, han de ser acompanyades pels òrgans judicials militars que es considerin necessaris, atenent el nombre de tropes i la previsible durada de l'estada fora d'Espanya.

A aquest fi, el ministre de Defensa, o l'autoritat en qui delegui, ha de sol·licitar a la Sala de Govern del Tribunal Militar Central la proposta del nombre de jutjats togats militars que han d'assistir les unitats desplaçades, i dels membres dels cossos jurídics dels exèrcits que puguin ocupar el càrrec de jutge togat militar. La resolució correspon al ministre de Defensa.

Article 64

El coneixement dels procediments instruits pels delictes comesos en els desplaçaments i estades previstos a l'article anterior correspon al Tribunal Militar Central o al tribunal militar territorial amb seu a Madrid, segons les seves respectives atribucions.

La Sala de Justícia del Tribunal Militar Central o el tribunal militar territorial amb seu a Madrid, respectivament, han de proposar al ministre de Defensa si l'acte de la vista s'ha de celebrar a la seva seu, amb trasllat a aquesta de l'inculpat o inculpats, testimonis o altres mitjans de prova i remissió del procediment, o al lloc de la instrucció, segons les circumstàncies del fet i les conveniències d'exemplaritat.

CAPÍTOL VI

Disposicions comunes als capítols anteriors*Article 65*

Els membres dels cossos jurídics dels exèrcits, per ser nomenats magistrats de la Sala Militar del Tribunal Suprem, auditors presidents o vocals togats dels tribunals militars i jutges togats militars, han d'estar en situació militar de plena activitat, sigui quina sigui la denominació que rebi legalment o reglamentàriament.

Article 66

Els auditors presidents i vocals togats dels tribunals militars, així com els jutges togats militars, només cessen en les seves destinacions o càrrecs per les causes següents:

1. Per concessió d'una altra destinació a petició pròpia, sempre que hagin servit la que ocupen durant el temps que es determini per reglament.

2. Per ascens, si de conformitat amb aquesta Llei no correspon a la nova ocupació la destinació judicial que ocupen.

3. Pel fet d'arribar a l'edat assenyalada per cessar en la situació de plena activitat, pas a la situació de ferit o malalt o qualsevol altra situació sol·licitada voluntàriament i concedida.

4. Per baixa en les Forces Armades, sol·licitada voluntàriament i concedida, sempre que no es passi a una altra situació militar.

5. Per inutilitat, disminució de la capacitat física o psíquica o falta d'aptitud professional, d'acord amb el que es disposi per a la resta dels membres de les Forces Armades. En aquests casos ha de ser escoltada la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, que ha d'examinar l'expedient.

6. Per imposició de pena per delictes dolós, imposició de pena principal o accessòria de pèrdua d'ocupació, inhabilitació absoluta o especial, suspensió d'ocupació durant més de sis mesos o suspensió de càrrec públic i dret de sufragi passiu durant més de sis mesos. Els tribunals que dictin aquestes sentències n'han de remetre testimoni al Consell General del Poder Judicial, una vegada hagin adquirit fermesa.

7. Per imposició de les sancions de pèrdua de destinació, suspensió de més de sis mesos o separació del servei imposades en la via disciplinària judicial.

8. Per imposició de les sancions de pèrdua de destinació, suspensió d'ocupació durant més de sis mesos o separació del servei d'acord amb la Llei orgànica de règim disciplinari de les Forces Armades, sempre que s'hagin acomplert els requisits que assenyalen els articles 122 i 123 d'aquesta Llei.

9. Per aplicació del que disposa l'últim paràgraf de l'article 120.

Article 67

Els auditors presidents i vocals togats dels tribunals militars, així com els jutges togats, només poden ser suspesos provisionalment en les seves destinacions o càrrecs per les causes següents:

1. Quan s'hagi declarat que pertoca procedir contra ells per delictes comesos en l'exercici de les seves funcions.

2. Quan per qualsevol delictes dolós s'hagi dictat contra ells una ordre d'empresonament, de llibertat sota fiança o de processament.

3. Quan es decreti la suspensió en expedient disciplinari judicial o d'incapacitat, llevat dels casos de l'article 66.7.

4. Quan es decreti la suspensió de funcions d'acord amb la Llei orgànica de règim disciplinari de les Forces Armades, mentre s'instrueix l'expedient, amb l'informe favorable de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central o quan s'imposi la suspensió d'ocupació amb caràcter definitiu fins a sis mesos.

5. Per sentència ferma condemnatòria en què s'imposi pena de privació de llibertat per delictes culpós pel temps de la condemna.

Article 68

Els components dels tribunals militars i jutges togats militars, en l'exercici de les seves funcions, tenen caràcter d'autoritat i el tractament que per la seva ocupació els correspongui, mai inferior a senyoria. Els auditors presidents dels tribunals militars territorials, el de senyoria il·lustríssima.

Els òrgans judicials militars col·legiats tenen tractament impersonal.

Article 69

L'auditor president del Tribunal Militar Central ha de vigilar el funcionament del seu propi tribunal i dels jutjats togats militars centrals.

Les mateixes facultats té l'auditor president del tribunal militar territorial sobre el seu tribunal i els jutjats togats militars del seu territori.

Els jutges togats militars han de vigilar el funcionament dels seus propis jutjats.

Article 70

L'àmbit geogràfic on exerceixen les seves funcions els tribunals militars s'anomena territori. El mateix àmbit dels jutjats togats militars s'anomena demarcació.

Cada tribunal militar territorial es designa per un número ordinal. Els jutjats togats militars territorials, amb un número cardinal de dues xifres, la primera de les quals correspon a la del tribunal militar territorial a què pertanyi. Els jutjats togats centrals, per un número cardinal d'una xifra.

Article 71

El coneixement dels delictes competència de la jurisdicció militar comesos fora del territori nacional, sempre que no es tracti d'alguns dels supòsits previstos en els articles 63 i 64, correspon als jutjats togats centrals o als jutjats togats territorials amb seu a Madrid, segons les atribucions respectives.

TÍTOL III

Dels secretaris i del personal auxiliar

CAPÍTOL PRIMER

Disposició general*Article 72*

Tots els òrgans judicials militars exerceixen les seves funcions assistits pel secretari corresponent.

Els secretaris dels òrgans judicials militars exerceixen, en el seu àmbit, la fe pública judicial.

CAPÍTOL II

De la Secretaria de la Sala Militar del Tribunal Suprem*Article 73*

La Secretaria de la Sala Militar del Tribunal Suprem es regeix per les mateixes normes que les altres secretaries de sala de l'alt tribunal. L'ocupen funcionaris del cos de secretaris judicials de la categoria que correspongui, nomenats d'acord amb les disposicions pròpies d'aquest cos.

CAPÍTOL III

Dels secretaris relators*Article 74*

En el Tribunal Militar Central i en cadascun dels tribunals militars territorials i dels jutjats togats militars hi ha d'haver, com a mínim, un secretari relator.

Article 75

La funció del secretari relator, en els diferents òrgans judicials militars, correspon als oficials auditors en possessió de les ocupacions següents:

En el Tribunal Militar Central, coronel auditor o tinent coronel auditor, indistintament.

En els tribunals militars territorials, comandant auditor o capità auditor, indistintament.

En els jutjats togats militars centrals, comandant auditor o capità auditor, indistintament.

En els jutjats togats militars territorials, capità auditor o tinent auditor, indistintament.

El secretari relator ha de tenir una ocupació inferior o menys antiguitat que el jutge togat militar del mateix òrgan judicial militar.

El nomenament i cessament es fa per ordre ministerial, a proposta de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, en els termes que es determinin per reglament.

Als secretaris relators els és aplicable el que disposa l'article 65.

Article 76

A més d'exercir la fe pública judicial i d'assistir els tribunals militars i jutjats togats militars, correspon als secretaris relators:

1. Ordenar i impulsar els procediments judicials, de conformitat amb el que estableixen les lleis processals.

2. Donar compte a l'auditor president o al jutge togat militar de la presentació o recepció dels escrits i documents referents a cada procediment, en el temps que assenyalin les lleis, així com del transcurs dels terminis processals i de les actuacions que hagin pres estat per dictar resolució.

3. Conservar i custodiar els procediments i documents que estiguin al seu càrrec, i els béns i objectes afectes als procediments judicials.

4. Dipositar, a les institucions que legalment correspongui, les quantitats i els valors, consignacions i fiances que rebin en l'exercici de les seves funcions.

5. Portar al corrent els llibres i arxius que preveuen les lleis i disposicions reglamentàries.

6. Exercir el comandament directe del personal de la secretaria relatoria de què siguin titulars, sense perjudici de la superior direcció dels auditors presidents i jutges togats.

7. Emplenar l'estadística judicial militar en la forma que es determini per reglament.

Article 77

Quan sigui necessari, a proposta de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, es poden crear a les secretaries relatories, per ordre ministerial, diferents seccions, al capdavant de cadascuna de les quals hi ha d'haver un membre dels cossos jurídics dels exèrcits de les ocupacions que assenyalava l'article 75.

Article 78

En els casos de l'article anterior, i quan en un mateix òrgan judicial militar, sense haver-se efectuat atribucions

de diferents seccions, hi hagi més d'un secretari relator, la prefectura de la secretaria i les funcions de secretari de la Sala de Govern, si s'escau, corresponen a la de més elevada ocupació o antiguitat en aquest.

Article 79

Els secretaris relators són substituïts amb subjecció a les regles següents:

Primera. Quan en el mateix tribunal militar o jutjat togat militar n'hi hagi més d'un, la substitució s'ha de fer per torns quan sigui necessari.

Segona. Quan només hi hagi el secretari relator titular, la substitució s'ha de fer mitjançant l'auxili judicial de la secretaria relatoria de la mateixa entitat i geogràficament més pròxima.

Tercera. Quan aquesta substitució no sigui possible, el tribunal militar o el jutge togat militar que la requereixi ho ha de posar en coneixement de l'òrgan judicial militar superior, perquè adopti les mesures urgents que posin fi a la situació mentre es disposin les prevencions definitives que siguin procedents. Entre les mesures urgents que s'han d'adoptar, es pot designar per la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, perquè amb caràcter eventual desenvolupi la funció, algun cap o oficial dels cossos jurídics dels exèrcits de l'ocupació corresponent, destinat a l'assessoria jurídica d'un comandament militar ubicat a la plaça o seu del tribunal o jutjat, o pròxim a aquest, i s'ha de comunicar al comandament militar a les ordres del qual estigui destinat el designat.

Article 80

En el cas previst a l'article 63, s'ha de procedir de la mateixa manera, respecte als secretaris relators.

CAPÍTOL IV

Del personal auxiliar*Article 81*

En tots els òrgans judicials militars hi ha d'haver el personal auxiliar de plantilla necessari que, sota la direcció del secretari corresponent, ha de fer la feina que se li encomani en relació amb el despatx i la tramitació dels procediments que en aquests se segueixin.

Article 82

A la Sala Militar del Tribunal Suprem aquest personal pertany als mateixos cossos que els qui prestin els seus serveis a les altres sales de l'esmentat alt tribunal, i el seu règim, funcions i dependències són els mateixos que els de les esmentades sales.

Article 83

En els tribunals militars i jutjats togats militars, el secretari relator ha de distribuir la feina de la Secretaria i donar les instruccions necessàries al personal auxiliar per a la bona marxa del servei, i és responsable del seu desenvolupament normal, sense perjudici de les responsabilitats directes en què pugui incórrer el personal a les seves ordres.

Article 84

Per ordre ministerial s'ha de determinar la forma de proveir els tribunals militars i els jutjats togats militars del personal auxiliar necessari, així com les especialitats o aptituds exigibles per a l'exercici de les funcions que corresponen a aquest personal.

Article 85

La policia militar ha d'actuar en auxili dels òrgans i fiscals de la jurisdicció militar quan sigui requerida per fer-ho.

CAPÍTOL V

De la policia judicial*Article 86*

En els termes que preveu la llei, la policia judicial exerceix les funcions d'esbrinament dels delictes i descobriment i assegurament del delinqüent respecte als òrgans judicials militars i els fiscals juridicomilitars.

TÍTOL IV

De la fiscalia juridicomilitar

CAPÍTOL PRIMER

Disposicions generals*Article 87*

La fiscalia juridicomilitar, que depèn del fiscal general de l'Estat, amb l'organització que estableix aquest títol, forma part del ministeri fiscal.

Article 88

En l'àmbit de la jurisdicció militar, la missió de promoure l'acció de la justícia correspon a la fiscalia juridicomilitar, que actua en defensa de la legalitat i dels drets i interessos tutelats per la Llei, d'ofici o a petició dels interessats, sense perjudici del que disposa el títol sisè, i vetlla per la independència dels òrgans judicials militars.

Article 89

Per al compliment de les missions establertes a l'article anterior, la fiscalia juridicomilitar exerceix les funcions i desenvolupa les activitats que s'atribueixen al ministeri fiscal en el seu estatut orgànic, amb subjecció, en tots els casos, als principis de legalitat i imparcialitat i observança dels d'unitat d'actuació i dependència jeràrquica.

Article 90

Els membres de la fiscalia juridicomilitar pertanyen als cossos jurídics dels exèrcits, i han d'estar en situació de plena activitat. En el desenvolupament de les seves funcions tenen caràcter d'autoritat, i el tractament que per la seva ocupació militar els correspon, mai inferior a senyoria; els fiscals en cap de les fiscalies territorials tenen el de senyoria il·lustríssima.

Article 91

El ministre de Defensa pot sol·licitar al fiscal general de l'Estat que promogui davant la Sala Militar del Tribunal Suprem les actuacions pertinents a fi de defensar l'interès públic en l'àmbit castrense, cosa que s'ha de fer, segons el que disposa l'Estatut orgànic del ministeri fiscal, a través del ministre de Justícia.

Article 92

El ministre de Defensa pot impartir ordres i instruccions al fiscal togat relatives a les actuacions que s'han

d'adoptar per a la millor aplicació de les lleis davant els tribunals i jutjats militars, així com en defensa de l'interès públic en l'àmbit militar.

Així mateix, quan no hi hagi cap impediment legítim per fer-ho, pot recollir informació del fiscal togat sobre els assumptes en què aquest intervingui.

CAPÍTOL II

Dels òrgans de la fiscalia juridicomilitar

SECCIÓ 1a DISPOSICIÓN GENERAL

Article 93

Són òrgans de la fiscalia juridicomilitar:

1. La fiscalia togada.
2. La fiscalia del Tribunal Militar Central.
3. Les fiscalies dels tribunals militars territorials.

SECCIÓ 2a DE LA FISCALIA TOGADA

Article 94

El fiscal togat és el fiscal en cap de la Sala Militar del Tribunal Suprem i exerceix davant seu les mateixes facultats que els fiscals en cap de les altres sales de l'esmentat alt tribunal en les seves.

Article 95

Per delegació del fiscal general de l'Estat, també respon al fiscal togat:

1. Impartir als membres de la fiscalia juridicomilitar ordres concretes i instruccions sobre l'aplicació i interpretació de les lleis, amb caràcter general o referents a un fet determinat, o bé a iniciativa pròpia, o seguint les instruccions o indicacions que a aquest efecte li faci el fiscal general de l'Estat.
2. Defensar la competència de la jurisdicció militar en els conflictes jurisdiccionals.
3. Informar el ministre de Defensa sobre els nomenaments del fiscal del Tribunal Militar Central i fiscals en cap dels tribunals militars territorials, entre membres dels cossos jurídics dels exèrcits que reuneixin les condicions reglamentàries.
4. Exercir la inspecció de les fiscalies juridicomilitars.
5. Exercir la potestat disciplinària de conformitat amb el que disposa aquesta Llei.
6. Redactar, al principi de cada any judicial, un informe general en el qual s'ha d'exposar tot el que consideri pertinent en relació amb la jurisdicció militar durant l'any anterior i indicar les qüestions que s'hagin suscitat i les reformes que es puguin introduir. Aquest informe s'ha d'eleva al fiscal general de l'Estat i, posteriorment, al ministre de Defensa.

7. Formar anualment l'estadística general dels procediments seguits en la jurisdicció militar per a la qual cosa ha de mantenir relació amb les secretaries dels òrgans judicials militars.

Aquestes facultats poden ser advocades en qualsevol moment pel fiscal general de l'Estat.

Article 96

El fiscal togat és conseller o ministre togat i el seu nomenament i cessament s'efectuen per real decret ratificat pel ministre de Defensa, amb l'informe previ del fiscal general de l'Estat.

Article 97

El fiscal togat ha d'estar assistit, com a mínim, per un general auditor i un fiscal del Tribunal Suprem als quals pot encomanar les funcions que consideri pertinents.

El general auditor és nomenat i cessat per reial decret ratificat pel ministre de Defensa, amb l'informe previ del fiscal general de l'Estat. El fiscal del Tribunal Suprem segueix el mateix règim que els altres fiscals de sala de l'alt tribunal, per al seu nomenament, cessament i estatut personal.

SECCIÓ 3a DELS ALTRES ÒRGANS DE LA FISCALIA JURIDICO MILITAR

Article 98

El fiscal del Tribunal Militar Central, per si o pels seus subordinats, exerceix les funcions de la fiscalia juridicomilitar davant l'esmentat tribunal i davant els jutjats togats militars centrals.

El fiscal del Tribunal Militar Central és un general auditor i el seu nomenament i cessament es fan per reial decret ratificat pel ministre de Defensa.

Article 99

Els fiscals dels tribunals militars territorials, per si o pels seus subordinats, exerceixen les funcions de la fiscalia juridicomilitar davant els tribunals militars territorials per als quals han estat nomenats i davant els jutjats togats militars del seu territori.

Els fiscals dels tribunals militars territorials són coronels auditors o tinents coronels auditors, nomenats i cessats per ordre ministerial.

Article 100

En els supòsits de l'article 63 i si és necessari intervenir en el procediment en la fase d'instrucció, el fiscal del Tribunal Militar Central o el fiscal del tribunal militar territorial amb seu a Madrid, segons les respectives atribucions, ha de designar un dels seus subordinats, prèvia autorització del ministre de Defensa.

Secció 4a. Disposició comuna a les seccions anteriors

Article 101

Els òrgans de la fiscalia juridicomilitar han de ser dotats amb els membres dels cossos jurídics dels exèrcits necessaris per al compliment de la seva missió i exercici de les seves funcions, el nomenament i cessament dels quals s'ha de fer per ordre ministerial.

Igualment, s'ha de dotar cada òrgan de la fiscalia juridicomilitar del personal administratiu i auxiliar que sigui necessari.

TÍTOL V

De la defensa, de l'acusació particular i de l'acció civil

CAPÍTOL PRIMER

De la defensa*Article 102*

Tothom té dret a la defensa davant la jurisdicció militar.

Article 103

En l'exercici d'aquest dret es pot designar, en qualsevol moment, un defensor entre els advocats que reu-

neixin les condicions exigides per les lleis o sol·licitar que sigui designat en torn d'ofici pel col·legi corresponent. Si no es fa amb anterioritat, en el tràmit que assenyalin les lleis processals, s'ha de requerir els inculpats perquè designin un advocat o en sol·licitin la designació en torn d'ofici, cosa que s'ha de fer constar en el procediment. Transcorregut el termini que determina la Llei processal militar sense fer cap nomenament, s'ha de sol·licitar al col·legi d'advocats que correspongui la designació d'un lletrat del torn d'ofici a fi que defensi l'inculpat.

Article 104

L'inculpat llicenciat en dret es pot defensar ell mateix.

Article 105

Quan un inculpat davant la jurisdicció militar hagi designat un defensor o sol·licitat el seu nomenament en torn d'ofici, dues vegades en un mateix procediment, sumats els dos supòsits, i cessi l'últim d'aquells, s'ha de sol·licitar la designació d'un lletrat del torn d'ofici del col·legi d'advocats corresponent, sempre que s'aprecii abús de dret, fent constar la circumstància que ho motiva. El lletrat designat no pot ser rebutjat per l'inculpat, ni pot desistir de la seva funció de defensa.

Article 106

1. Tots els defensors, en la seva actuació davant la jurisdicció militar, són lliures i independents, se subjecten al principi de bona fe, gaudeixen dels drets inherents a la dignitat de la seva funció i són emparats per aquella en la seva llibertat d'expressió i defensa.

2. Els defensors han de guardar secret de tots els fets o notícies de què coneguin per raó de qualssevol de les modalitats de la seva actuació, i no poden ser obligats a declarar sobre aquests.

3. Responen penalment, civilment i disciplinàriament de les infraccions en què puguin incórrer en l'exercici de les seves funcions.

Article 107

En unitats fora del territori nacional i en vaixells navegant, quan sigui necessari instruir diligències o un procediment judicial, s'ha d'informar l'interessat que, per a la seva defensa i fins arribar a territori espanyol, pot designar qualsevol oficial de la força o vaixell.

Si no fa cap designació, se l'ha de nomenar d'ofici, per a la qual cosa s'ha d'establir un torn dels oficials destinats a la unitat o vaixell de què es tracti.

La Llei processal militar determina les exempcions i excuses per actuar com a defensor militar.

CAPÍTOL II

De l'acusació particular i de l'acció civil*Article 108*

Si la comissió d'un delictes o falta de la competència de la jurisdicció militar lesiona béns o drets de particulars, els perjudicats es poden mostrar com a part en el procediment, per a la qual cosa se'ls ha de fer l'oferiment d'accions, i deixar-ne constància a les actuacions.

No es pot exercir, davant la jurisdicció militar, l'acusació particular ni l'acció civil, quan el perjudicat i l'inculpat siguin militars, si entre ells hi ha una relació jeràrquica de subordinació, sense perjudici d'exercir l'acció civil davant la jurisdicció ordinària.

Article 109

Qui exerceixi accions penals o civils davant la jurisdicció militar, pot actuar per si o representat per un procurador habilitat per fer-ho en el lloc en què se segueixin les actuacions. En tot cas ha d'estar dirigit per un advocat.

Article 110

Els advocats i procuradors estan subjectes en l'exercici de la seva professió a responsabilitat civil, penal i disciplinària, segons sigui procedent.

TÍTOL VI

De la legitimació especial que en el recurs de cassació correspon als comandaments militars superiors*Article 111*

En defensa de la disciplina i altres interessos essencials de la institució militar, els comandaments militars superiors que es designin per real decret estan legitimats per interposar recurs de cassació contra les sentències i les interlocutòries de sobreseïment definitiu o lliure que recaiguin en procediments per delictes de què coneguin el Tribunal Militar Central, els tribunals militars territorials i, si s'escau, els jutges togats militars, si l'inculpat els està jeràrquicament subordinat o el fet s'ha comès dins el territori del seu comandament i l'inculpat pertany al mateix exèrcit.

Article 112

Si en el procediment hi estan inculpades persones de diferent exèrcit o hi ha pluralitat de llocs en què s'hagi comès el delicte, estan legitimats per interposar el recurs de cassació tots els comandaments militars superiors en què es donin les condicions de l'article anterior.

En tot cas té la mateixa facultat, sense especial designació, l'autoritat militar que assenyali el Govern en el cas de declaració d'estat de setge.

Article 113

Als comandaments militars superiors assenyalats a l'article 111 se'ls ha d'assignar o destinar a les seves ordres un assessor jurídic que pertanyi als cossos jurídics dels exèrcits que, sense perjudici d'altres funcions que exerceixi, és l'encarregat, ell mateix o els seus subordinats, de preparar, redactar, articular, interposar i defensar en totes les fases el recurs de cassació, i s'ha de personar en actuacions en representació del comandament militar superior a les ordres del qual actuï.

Article 114

Per a l'efectivitat del que disposa aquest títol, els òrgans judicials militars que dictin sentències o interlocutòries de sobreseïment definitiu o lliure han de comunicar pel mitjà més ràpid possible, als comandaments militars superiors que consten a l'article 111, les resolucions íntegres que hagin adoptat i els vots particulars, si n'hi ha, i el secretari relator del jutjat o tribunal n'ha de donar fe en actuacions fent constar la data, l'hora i el mitjà utilitzat.

TÍTOL VII

De la prevenció dels procediments*Article 115*

Els oficials generals i oficials que s'assenyalen als números 2 al 5 de l'article 19 de la Llei orgànica de règim

disciplinari de les Forces Armades, i els caps d'unitat independent, forces destacades, aïllades o amb atribucions militars sobre un territori, tan aviat com tinguin coneixement de la comissió d'un delicte de la competència de la jurisdicció militar, perpetrat per qui els està subordinat o comès en el lloc o la demarcació de les seves atribucions, ho han de comunicar pel mitjà més ràpid possible al jutge togat militar competent i nomenar un oficial a les seves ordres, assistit d'un secretari, perquè incoï el corresponent atestat. Tot això sense perjudici de les facultats disciplinàries que puguin exercir.

Article 116

L'atestat s'ha de limitar a les primeres diligències d'esbrinament del delicte i del culpable, detenció d'aquest, si és procedent, assegurament d'aquest, aixecament de cadàvers amb l'assistència d'un facultatiu, si és possible, sol·licitud d'autòpsia si és procedent, assistència a les víctimes i recollida de tots els efectes, instruments o proves del delicte. Tan aviat com comenci a actuar el jutge togat militar, cessen les diligències de prevenció i s'ha de lliurar l'atestat al jutge.

TÍTOL VIII

De l'estatut de les persones amb funcions en l'administració de la justícia militar*Article 117*

Els qui exerceixin funcions judicials o fiscals en l'àmbit de la jurisdicció militar només poden ser detinguts per ordre de jutge competent o en cas de delicte flagrant. En aquest últim cas, s'han de prendre les mesures d'assegurament indispensables i s'ha de lliurar immediatament el detingut al jutge d'instrucció, o al jutge togat militar, si es tracta d'un delicte de la competència de la jurisdicció militar, que en resultin competents.

De qualsevol detenció a què es refereix el paràgraf anterior se n'ha de donar compte, pel mitjà més ràpid, a l'auditor president del tribunal a què pertanyi o de qui depengui el detingut i si es tracta d'un fiscal, al superior jeràrquic.

Article 118

Les autoritats civils i els comandaments militars s'han d'abstenir d'intimar els qui exerceixin càrrecs judicials o fiscals a la jurisdicció militar.

Quan les autoritats o els comandaments requereixin dades o declaracions que puguin proporcionar els qui exerceixen càrrecs judicials o fiscals en la jurisdicció militar, es refereixin o no al seu càrrec o funció, ho han de sol·licitar per escrit.

Si no es poden proporcionar, s'han de comunicar a l'autoritat o comandament peticionari, i s'han de fer constar els motius.

Article 119

Els membres dels cossos jurídics dels exèrcits que exerceixin funcions judicials, fiscals o secretaries relatives, estan subjectes, respectivament, al règim d'incompatibilitats que s'apliqui als jutges i magistrats, fiscals i secretaris judicials de la jurisdicció ordinària.

No poden ser nomenats jutges, instructors o secretaris d'expedients disciplinaris que no siguin judicials, ni d'expedients administratius, ni desenvolupar cap altra funció diferent de les atribuïdes per aquesta Llei.

Article 120

Els militars no poden exercir funcions judicials, fiscals o secretaries relatories on actuï habitualment com a advocat davant la jurisdicció militar, el cònjuge o parent dins el segon grau de consanguinitat o afinitat.

No poden estar destinats al mateix òrgan judicial militar parents dins el segon grau de consanguinitat o afinitat, ni si es dóna el mateix parentiu amb fiscals que actuïn en l'òrgan esmentat.

No es pot destinar a un jutjat togat militar qui tingui l'esmentat parentiu amb algun dels membres del tribunal militar a l'àmbit del qual pertanyi el jutjat togat militar o amb fiscals del territori del tribunal.

La Sala de Govern del Tribunal Militar Central és competent per resoldre els casos que es presentin, i n'ha de donar compte al ministre de Defensa perquè es procedeixi al cessament en la destinació.

Article 121

Les incompatibilitats, exempcions, excuses i recusacions per a un assumpte determinat són regulades a la Llei processal militar.

Article 122

Les faltes compreses a la Llei orgànica de règim disciplinari de les Forces Armades que, com a militars i quan no actuïn en l'exercici del càrrec, cometin els components de tribunals militars, jutges togats militars, fiscals i secretaris relators, són sancionats d'acord amb l'esmentada Llei. Si es tracta de sancionar membres de tribunals militars o jutges togats militars amb pèrdua de destinació, es requereix, a més, per a la seva imposició un informe favorable de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central.

Article 123

Per a la imposició de les sancions disciplinàries extraordinàries regulades en el títol cinquè de la Llei orgànica de règim disciplinari de les Forces Armades, quan hi hagi expedientats militars que exerceixen càrrec judicial o fiscal, s'ha d'escoltar en l'expedient la Sala de Govern del Tribunal Central o el fiscal togat, respectivament.

Article 124

Quan es tracti de sancionar el personal auxiliar d'òrgans judicials o fiscals, s'ha d'aplicar el règim sancionador militar general o el comú, segons es tracti de militars o no militars.

TÍTOL IX

De la inspecció, de la responsabilitat disciplinària judicial i de la potestat correctora

CAPÍTOL PRIMER

De la inspecció de jutjats i tribunals*Article 125*

Correspon al Consell General del Poder Judicial la inspecció de tots els òrgans de la jurisdicció militar. Per realitzar la inspecció dels tribunals militars territorials i dels jutjats togats, quan el Consell no ho faci ell mateix, aquest ha de designar un dels membres de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central, que ha d'informar per escrit del resultat de les actuacions.

Article 126

Sense perjudici del que estableix l'article anterior, la Sala de Govern del Tribunal Militar Central pot exercir, per iniciativa pròpia, la inspecció dels tribunals militars territorials i dels jutjats togats. Per a això ha de designar un dels seus membres o delegar en l'auditor president d'un tribunal militar territorial, o en un jutge togat central, els qui amb el resultat han d'informar per escrit la Sala. Aquest informe s'ha de traslladar al Consell General del Poder Judicial.

Article 127

El ministre de Defensa, quan ho consideri necessari, pot instar a la Sala de Govern del Tribunal Militar Central la inspecció de qualsevol jutjat togat o tribunal militar territorial. En aquest cas, la Sala ha de comunicar al ministre i al Consell General del Poder Judicial el resultat de la inspecció. Tot això sense perjudici de les facultats que corresponen a la fiscalia jurídicomilitar.

CAPÍTOL II

De la responsabilitat disciplinària judicial

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

Article 128

Els qui exerceixen càrrecs judicials, fiscals i secretaries relatories estan subjectes a responsabilitat disciplinària judicial en els casos i amb les garanties que estableix aquest capítol.

Article 129

La responsabilitat disciplinària només la pot exigir l'òrgan competent, mitjançant el procediment establert en aquest capítol, incoat o per iniciativa pròpia, o a instància de l'ofès, o en virtut d'ordre judicial superior, o a iniciativa del fiscal togat.

No es pot incoar un expedient de responsabilitat disciplinària en relació amb fets objecte de procediment penal, mentre aquest no hagi conclòs per sobreseïment o sentència absolutòria, i s'ha de suspendre, si s'escau, el curs de l'expedient si després de la seva iniciació s'incoa una procediment penal pel mateix fet.

En aquests casos, els terminis de prescripció dels quals parla l'article següent comencen a computar des de la conclusió del procediment penal.

En cap cas un mateix fet sancionat en un procediment penal pot ser objecte d'un posterior expedient de responsabilitat disciplinària.

Article 130

Les faltes comeses per les persones a què es refereix l'article 128 en l'exercici dels seus càrrecs poden ser lleus, greus i molt greus.

Les faltes lleus prescriuen al cap de dos mesos; les greus, al cap de sis mesos, i les molt greus, al cap d'un any des de la data de la comissió.

La prescripció s'interromp en el moment en què s'iniciï el procediment disciplinari.

Article 131

Es consideren faltes molt greus:

1. La infracció de les incompatibilitats establertes en aquesta Llei.

2. La intromissió, dirigint ordres o pressions de qualsevol tipus, en l'aplicació o interpretació de les lleis que correspongui a qualsevol altre òrgan jurisdiccional.

3. L'abandonament o el retard injustificat i reiterat en el desenvolupament de la funció judicial, fiscal o secretaria relatoria.

4. Els enfrontaments greus i reiterats, per causes imputables a les persones a què es refereix l'article 128, amb les autoritats i amb els comandaments militars de la circumscriptió on exerceixin el càrrec.

5. Les accions o omissions que generin responsabilitat civil.

6. La comissió d'una falta greu quan l'autor hagi estat anteriorment sancionat per dues altres de greus sense que hagin estat cancel·lades les anotacions corresponents.

Article 132

Es consideren faltes greus:

1. La falta de respecte ostensible als superiors en l'ordre jeràrquic judicial, en presència seva, o en un escrit que se'ls adreci o amb publicitat.

2. La infracció de les prohibicions o els deures que estableix aquesta Llei.

3. Deixar de promoure l'exigència de la responsabilitat disciplinària que sigui procedent als subordinats quan coneguin o hagin de conèixer de l'incompliment greu per aquests dels deures que els corresponen.

4. Corregir l'aplicació o interpretació de l'ordenament jurídic feta pels òrgans judicials inferiors, llevat que administrin justícia en virtut dels recursos que les lleis estableixin.

5. L'excés o abús d'autoritat respecte als subordinats, membres de la fiscalia jurídicomilitar, advocats, procuradors i particulars que acudeixin als òrgans judicials militars en qualsevol concepte.

6. La inassistència injustificada als judicis o vistes que estiguin assenyalats, quan no constitueixi falta molt greu.

7. El retard o la desídia en el despatx dels assumptes que no es pugui qualificar com a molt greu.

8. La comissió d'una falta de caràcter lleu havent estat sancionat el seu autor anteriorment per dues altres lleus, les anotacions de les quals no hagin estat cancel·lades.

9. La recomanació de qualssevol assumptes de què coneguin els jutjats i tribunals.

10. L'incompliment, pels fiscals, de les ordres concretes i instruccions sobre aplicació i interpretació de les lleis, amb caràcter general o referents a un fet determinat, que els hagin donat els superiors.

Article 133

Es consideren faltes lleus:

1. La falta de respecte als superiors jeràrquics judicials que no constitueixi falta greu.

2. La desconsideració amb iguals o inferiors en l'ordre jeràrquic judicial, amb els membres de la fiscalia jurídicomilitar, advocats i procuradors, amb els secretaris, oficials, auxiliars de l'òrgan jurisdiccional i amb els particulars que hi acudeixin en qualsevol concepte.

3. El retard en el despatx dels assumptes o en la seva resolució quan no constitueixi falta més greu.

4. L'absència injustificada per tres dies o menys del lloc en què prestin serveis.

5. Les infraccions o la negligència en el compliment dels deures propis del seu càrrec establerts en aquesta Llei, quan no constitueixi infracció més greu.

Article 134

Les sancions que es puguin imposar a les persones a què fa referència l'article 128 per les faltes comeses en l'exercici dels seus càrrecs són:

Advertència.

Reprensió.

Multa fins a 50.000 pessetes, quantia que l'actualitza el Govern cada cinc anys.

Pèrdua de destinació.

Suspensió d'un mes a un any.

Separació del servei.

Les faltes lleus se sancionen amb advertència o reprensió; les greus, amb reprensió o multa, i les molt greus, amb pèrdua de destinació, suspensió o separació del servei.

Les sancions prescriuen al cap de quatre mesos en els casos de faltes lleus; al cap d'un any, en els casos de faltes greus, i al cap de dos anys, en els casos de faltes molt greus.

El termini de prescripció es computa a partir de l'endemà del dia que adquireixi fermesa la resolució en què s'imposi.

Article 135

Les sancions imposades per faltes molt greus, una vegada fermes, han de ser comunicades al ministre de Defensa perquè n'ordeni l'execució.

Article 136

Les sancions disciplinàries han de ser anotades a l'expedient personal de l'interessat, amb expressió dels fets imputats.

L'òrgan que les imposa ha de procurar que es compleixi l'anterior.

Article 137

L'anotació de la sanció d'advertència queda cancel·lada pel transcurs del termini de sis mesos des que adquireixi fermesa, si durant aquest temps el sancionat no ha donat lloc a un altre procediment disciplinari que acabi amb la imposició de la sanció.

L'anotació de les altres sancions, amb excepció de la de separació del servei, es pot cancel·lar, a instància de l'interessat i escoltat el fiscal tocat, quan hagin transcorregut, almenys, un, dos o quatre anys des de la imposició ferma de la sanció, segons si es tracta de falta lleu, greu o molt greu, i durant aquest temps el sancionat no ha donat lloc a un nou procediment disciplinari que acabi amb la imposició de sanció.

La cancel·lació esborra l'antecedent a tots els efectes.

SECCIÓ 2a DE LA COMPETÈNCIA I EL PROCEDIMENT SANCIONADORS EN RELACIÓ AMB ELS QUI EXERCIXEN FUNCIONS JUDICIALS

Article 138

Són competents per a la imposició de sancions als qui exerceixen càrrecs judicials militars:

1. La Sala de Govern del Tribunal Militar Central, les corresponents faltes lleus i greus.

2. La Comissió Disciplinària del Consell General del Poder Judicial, per a les de pèrdua de destinació i suspensió.

3. El Ple del Consell General del Poder Judicial, per a la de separació del servei.

Article 139

La sanció d'advertència s'imposa sense cap altre tràmit que l'audiència de l'interessat, prèvia una informació sumària, si es considera necessari.

Les altres sancions han de ser imposades pel procediment establert en els articles següents.

Article 140

El procediment disciplinari s'inicia per acord de l'òrgan que tingui facultat per sancionar de conformitat amb l'article 138. A l'acte que mani iniciar el procediment s'ha de designar com a instructor un membre dels cossos jurídics dels exèrcits que exerceixi funcions judicials militars d'ocupació superior a l'expedientat, llevat que l'instructor designat sigui un oficial general, que és vàlid per a qualsevol expedientat. A proposta de l'instructor, s'ha de designar un secretari.

Article 141

En els expedients disciplinaris judicials, quan apareguin indicis racionals de la comissió d'una falta molt greu, es pot acordar la suspensió provisional de l'expedientat. A aquests efectes, l'instructor pot sol·licitar-ho a la Comissió Disciplinària del Consell General del Poder Judicial, prèvia citació d'aquell contra el qual s'adreça el procediment.

La proposta s'ha de fer a través del president del Tribunal Militar Central i s'ha de donar audiència a la fiscalia jurídicomilitar i a l'interessat.

Article 142

L'instructor ha de practicar totes les proves i actuacions que condueixin a l'aclariment dels fets i a determinar la responsabilitat, amb la intervenció de la fiscalia jurídicomilitar i, si s'escau, de l'interessat.

A la vista d'aquelles, l'instructor ha de formular, si és procedent, el plec de càrrecs, en el qual s'han d'exposar els fets imputats. El plec de càrrecs s'ha de notificar a l'interessat perquè pugui contestar-lo en el termini de vuit dies i proposar la prova que requereixi, la pertinència de la qual ha de ser qualificada per l'instructor.

Una vegada acomplert l'anterior, l'instructor, prèvia audiència de la fiscalia jurídicomilitar, ha de formular una proposta de resolució, la qual s'ha de traslladar a l'interessat perquè en el termini de vuit dies al·legui el que al seu dret convingui. Evacuat aquest tràmit o transcorregut el termini per fer-ho i si es tracta d'aclarir faltes molt greus, l'expedient s'ha d'enviar a informe de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central. Tot seguit les actuacions s'han d'eleva a l'òrgan que hagi ordenat iniciar el procediment per a la decisió que sigui procedent. Quan aquest òrgan entengui procedent una sanció que no estigui dins de la seva competència, ha d'eleva el procediment, amb la seva proposta, al que sigui competent.

Els òrgans competents poden tornar l'expedient a l'instructor perquè formuli nou plec de càrrecs que compregui altres fets o completi la instrucció.

La durada del procediment sancionador no ha d'excedir els sis mesos. Quan per raons excepcionals es prolongui per un termini superior, l'instructor ha de donar compte cada deu dies de l'estat de la seva tramitació i de les circumstàncies que n'impedeixen la conclusió a l'òrgan que hagi manat procedir.

La resolució que es dicti ha de ser notificada a l'interessat, i a la fiscalia jurídicomilitar, els quals poden interposar-hi els recursos jurisdiccionals a què es refereix el número 7 de l'article 23.

Les resolucions en què s'imposin sancions per falta molt greu només són executòries si han guanyat fermesa.

SECCIÓ 3a DE LA COMPETÈNCIA I ELS PROCEDIMENTS SANCIONADORS EN RELACIÓ AMB ELS MEMBRES DE LA FISCALIA JURÍDICOMILITAR

Article 143

Són competents per a la imposició de sancions:

1. Per imposar fins a la de repremsió, el fiscal en cap respectiu.
2. Per imposar fins a la de suspensió d'un mes a un any, el fiscal general de l'Estat i, per la seva delegació, el fiscal togat.
3. Per imposar la de separació del servei, el ministre de Defensa, a proposta del fiscal general de l'Estat.

Article 144

La sanció d'advertència es pot imposar amb l'audiència prèvia de l'interessat. Per a la imposició de les restants, és preceptiva la instrucció d'expedient contradictori, amb audiència de l'interessat.

La incoació de l'expedient contradictori és competència de l'autoritat sancionadora que determina l'article 143.

En l'expedient contradictori s'ha de tenir en compte el que disposa l'article 142, en tot el que li sigui aplicable.

Article 145

Les resolucions del fiscal en cap poden ser objecte de recurs en alçada davant el fiscal togat. Les d'aquest, quan no actui per delegació, dictades en instància, davant el fiscal general de l'Estat.

Les resolucions del fiscal general de l'Estat o les del fiscal togat, quan actui per delegació d'aquell, dictades en instància, poden ser objecte de recurs en alçada davant el ministre de Defensa.

Les resolucions en la via de recurs del fiscal togat i del fiscal general de l'Estat, i les del ministre de Defensa, poden ser objecte de recurs davant la Sala Militar del Tribunal Suprem.

SECCIÓ 4a DE LA COMPETÈNCIA I ELS PROCEDIMENTS SANCIONADORS EN RELACIÓ AMB ELS MEMBRES DE LES SECRETARIES RELATORIES

Article 146

Són competents per a la imposició de sancions als qui ocupin secretaries relatories:

1. L'auditor president del tribunal o jutge togat del qual depenguin, per a les faltes lleus.
2. La Sala de Govern del Tribunal Militar Central, per a les faltes greus.
3. El ministre de Defensa, per a les faltes molt greus.

Article 147

La sanció d'advertència es pot imposar amb l'audiència prèvia de l'interessat, per a la imposició de les altres, és preceptiva la instrucció d'un expedient contradictori, amb audiència de l'interessat i la intervenció de la fiscalia jurídicomilitar. En aquest expedient s'ha de tenir en compte el que disposa l'article 142, en tot el que hi sigui aplicable.

La incoació de l'expedient contradictori és competència de les autoritats sancionadores.

Article 148

Les resolucions dels auditors presidents dels tribunals militars o dels jutges togats militars poden ser objecte de recurs en alçada davant la Sala de Govern del Tribunal Militar Central.

Les resolucions de la Sala de Govern del Tribunal Militar Central dictades en instància poden ser objecte de recurs en alçada davant el ministre de Defensa.

Les resolucions en la via de recurs del Tribunal Militar Central i les del ministre de Defensa poden ser objecte de recurs en la via contenciosa disciplinària militar davant la Sala Militar del Tribunal Suprem.

CAPÍTOL III

De la responsabilitat disciplinària dels defensors, acusadors particulars, actors civils i procuradors

Article 149

Incorren en responsabilitat disciplinària els defensors, acusadors particulars, actors civils i procuradors que intervinguin en els procediments judicials militars per la comissió dels fets següents sempre que no constitueixin delictes:

1. Quan incompleixin les obligacions que els imposa aquesta Llei i la processal militar.
2. Quan en la seva actuació forense faltin oralment, per escrit o per obra al respecte degut als jutjats i tribunals militars, fiscals, altres defensors, secretaris relators o qualsevol personal que hi intervingui o es relacioni amb el procediment judicial.
3. Quan, cridats a l'ordre, en les al·legacions orals, desobeeixin reiteradament qui presideixi.
4. Quan no compareguin davant l'òrgan judicial militar sense una causa justificada, una vegada citats en la forma escaient.
5. Quan tractin maliciosament d'endarrerir el procediment.

Article 150

Les correccions que es poden imposar a les persones a què es refereix l'article anterior són:

1. Advertència.
  2. Multa; la màxima quantia és la prevista en el Codi penal com a pena corresponent a les faltes.
- La imposició de la correcció assenyalada al número 2 s'ha de fer atenent la gravetat, els antecedents i les circumstàncies dels fets comesos, prèvia audiència de l'interessat.

Article 151

Les correccions les ha d'imposar el jutge togat militar o tribunal militar davant el qual se segueixin les actuacions.

Es poden imposar en les mateixes actuacions o en un procediment a part. En tot cas, el secretari relator ha de fer constar el fet que motiva l'actuació correctora, les al·legacions de l'implicat i l'acord que adopti el jutge togat militar o el tribunal militar.

Article 152

Contra l'acord del jutge togat militar o tribunal militar territorial en què imposi la sanció, es pot interposar, dins el termini de tres dies, recurs d'audiència en justícia davant els respectius òrgans judicials, que l'han de resoldre l'endemà. Contra aquest acord o contra el d'imposició de sanció, en cas que no s'hagi utilitzat el recurs d'audiència en justícia, es pot interposar recurs d'alçada, dins el termini de cinc dies, davant la Sala de Govern del Tribunal Militar Central.

Contra l'acord d'imposició de la correcció de la Sala de Justícia del Tribunal Militar Central només es pot interposar recurs de súplica davant la mateixa Sala.

Article 153

Quan sigui procedent alguna de les correccions especials previstes a la Llei processal militar per a aquests casos determinats, s'ha d'aplicar, quant a la forma d'imposar-la i els recursos utilitzables, el que estableixen els dos articles anteriors.

Article 154

Una vegada ferma la sanció, s'ha de comunicar, als efectes oportuns, al col·legi professional a què, si s'escau, pertanyi el sancionat.

CAPÍTOL IV

De la potestat correctora sobre els que intervenen en els procediments o assisteixen als actes judicials

Article 155

Als testimonis, perits, traductors o intèrprets i altres persones que intervinguin en el procediment sense pertànyer a l'òrgan judicial militar ni ser-ne part i als qui assisteixin a les vistes o diligències judicials se'ls pot sancionar per fets que, sense constituir delictes, suposin una infracció de deures processals, pertorbin l'ordre, desobeeixin indicacions o faltin a la consideració deguda a l'òrgan judicial o a tots els que intervenen en el procés.

Les sancions que es poden imposar són les següents:

- Advertència.
- Expulsió de la seu de l'òrgan judicial o del lloc on se celebra la vista o diligència judicial.
- Multa, la quantia màxima de la qual és la prevista al Codi penal per a les faltes.

Per a la imposició de les dues últimes sancions es requereix l'advertència prèvia, almenys una vegada, si els fets no revesteixen especial transcendència.

Article 156

Tenen facultat correctora per imposar les sancions que s'esmenten a l'article anterior, dins de les seves respectives atribucions, els jutges togats militars i els auditors presidents dels tribunals militars.

Només contra la sanció de multa es pot interposar recurs d'alçada, del qual coneix la Sala de Govern del Tribunal Militar Central.

TÍTOL X

De la jurisdicció militar en temps de guerra

CAPÍTOL PRIMER

Disposicions generals

Article 157

En temps de guerra, els òrgans de la jurisdicció militar han d'exercir les seves funcions amb observança de les disposicions que antecedeixen aquesta Llei i de les especialitats que, deduïdes de la situació bèl·lica, es recullen en els articles següents.

Article 158

El Govern pot disposar que, tenint en compte l'allunyament de la zona de combat, la tranquil·litat pública en àmplies zones geogràfiques, el normal funcionament de les institucions o altres circumstàncies, no siguin aplica-

bles les especialitats pròpies del temps de guerra que es recullen en aquest títol, en l'actuació de la jurisdicció militar, en els llocs, regions geogràfiques o territoris que assenyali.

Article 159

Tots els qui integrin òrgans o exerceixin un càrrec o una destinació en la jurisdicció militar en temps de guerra poden estar en qualsevol situació militar.

Article 160

Les necessitats de personal que sorgeixin per atendre un potencial augment de tribunals militars, o jutjats togats militars i altres òrgans al servei de la jurisdicció militar, en temps de guerra, poden ser cobertes per destinació forçosa a aquests òrgans dels membres dels cossos jurídics dels exèrcits en funcions diferents a la judicial o pels membres d'aquests cossos en situacions alienes a la d'activitat.

Si no, es pot habilitar per a això llicenciats en dret, als quals se'ls confereix l'assimilació a oficial.

Article 161

En temps de guerra, el nomenament i cessament de tots els qui exerceixen un càrrec o una destinació en la jurisdicció militar és de lliure decisió del Govern, ministre de Defensa o autoritats en qui deleguin, excepte a la Sala Militar del Tribunal Suprem, que se segueix regint pel que disposa el capítol primer del títol II d'aquesta Llei.

CAPÍTOL II

Dels òrgans que exerceixen la jurisdicció militar en temps de guerra

Article 162

En temps de guerra, la Sala de Justícia del Tribunal Militar Central i cadascuna de les seccions dels tribunals militars territorials, tant si actuen a la seva seu, o per acord del Govern, a proposta del ministre de Defensa, es desplacin a la zona d'operacions, han d'estar constituïdes per l'auditor president o qui el substitueixi, un vocal togat i un vocal militar, per a l'exercici de totes les competències que s'assenyalen en els articles 34 i 45, respectivament.

Quan se sol·liciti la pena a què fa referència l'article 25 del Codi penal militar, l'òrgan judicial ha d'estar constituït pel seu auditor president o qui el substitueixi, dos vocals togats i dos vocals militars.

Els vocals militars tenen caràcter permanent i són designats pel ministre de Defensa.

Article 163

El ministre de Defensa pot acordar el trasllat a la zona d'operacions del nombre de jutjats togats militars que consideri pertinent, la designació dels quals correspon, en tràmit urgent, a la Sala de Govern del Tribunal Militar Central.

Article 164

Efectuats els trasllats previstos en els articles anteriors, la Sala de Govern del Tribunal Militar Central ha d'acordar les pròrrogues de jurisdicció necessàries per assegurar en el territori nacional la ràpida i eficaç actuació de la jurisdicció militar.

CAPÍTOL III

De la prevenció de procediments en temps de guerra

Article 165

En temps de guerra, els oficials generals o oficials amb comandament d'unitat centre, base, vaixell, aeronau, forces destacades, aïllades o amb atribucions militars sobre un territori, poden ordenar la incoació de procediment judicial, per delictes o faltes de la competència de la jurisdicció militar que es cometin en territoris, llocs, unitats o forces del seu comandament.

A aquest efecte, poden nomenar un jutge militar i un secretari entre aquells dels seus subordinats que reuneixin condicions d'idoneïtat que segons el parer dels comandaments militars facin aconsellable la seva designació. El jutge militar ha de tenir categoria d'oficial.

La instrucció ha de ser completada, si s'escau, i conculsa pel jutge togat militar que resulti competent.

CAPÍTOL IV

De la fiscalia jurídicomilitar, de la defensa, l'acusació particular i l'acció civil en temps de guerra

Article 166

En temps de guerra, el ministre de Defensa pot acordar el desplaçament del personal dels cossos jurídics dels exèrcits en funcions de fiscalia perquè les desenvolupi davant els òrgans jurisdiccionals a la zona d'operacions. Quan sigui necessari, es pot adscriure a aquestes funcions personal d'aquests cossos en el desenvolupament d'altres activitats, i en qualsevol situació militar, o habilitar-se llicenciats en dret.

Aquests acords han de ser comunicats al fiscal general de l'Estat, a través del fiscal togat.

Article 167

En temps de guerra, en les actuacions dels òrgans jurisdiccionals militars en el territori espanyol quan no funcionin normalment els col·legis d'advocats, o fora del territori nacional, els inculpatos poden nomenar defensor un militar amb categoria d'oficial. Si no en designen cap dins el termini que determina la Llei processal militar, se'ls nomena d'ofici en la forma que aquesta assenyalava.

Article 168

En temps de guerra, en l'àmbit d'aplicació d'aquest títol, no s'admeten l'acusació particular, ni la intervenció de l'actor civil, sense perjudici de la possibilitat d'exercir l'acció civil davant la jurisdicció ordinària.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera.—Dins el termini de sis mesos des de l'endemà de la publicació d'aquesta Llei, el Govern, a proposta del ministre de Defensa o aquest, si s'escau, han d'aprovar les disposicions necessàries per a la seva aplicació.

Segona.—Amb l'antelació suficient a l'entrada en vigor de la totalitat d'aquesta Llei, s'ha de procedir al nomenament dels qui han d'integrar els òrgans que s'hi creïn, que s'han de constituir a l'entrada en vigor d'aquella.

El nomenament dels membres dels cossos jurídics dels exèrcits que formin els primers òrgans judicials militars, fiscals i secretaries relatories, els efectua el ministre de Defensa, sense necessitat de proposta, llevat del que es disposa per a la designació dels components de la Sala Militar del Tribunal Suprem de procedència dels esmenats cossos jurídics dels exèrcits.

Tercera.—Es faculta el Govern perquè, amb anterioritat a l'1 de maig de 1988, dicti les disposicions necessàries per a l'atribució de les funcions que exerceix el Consell Suprem de Justícia Militar, com a assemblea dels Reials i Militars Ordes de Sant Ferran i Sant Hermenegild i en relació amb l'assenyalament d'havers passius.

Quarta.—Les referències als cossos jurídics dels exèrcits que conté aquesta Llei s'entenen fetes al cos militar que resulti de la seva unificació.

Cinquena.—L'apartat 1 de l'article 39 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, queda redactat de la manera següent:

«Els conflictes de jurisdicció entre els jutjats o tribunals de qualsevol ordre jurisdiccional de la jurisdicció ordinària i els òrgans judicials militars són resolts per la Sala de Conflictes de Jurisdicció, composta pel president del Tribunal Suprem, que la presideix, dos magistrats de la Sala del Tribunal Suprem de l'ordre jurisdiccional en conflicte i dos magistrats de la Sala Militar, tots ells designats pel Ple del Consell General del Poder Judicial. Actua com a secretari d'aquesta Sala el de Govern del Tribunal Suprem.»

Sisena.—L'article 55 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, queda redactat de la manera següent:

«El Tribunal Suprem està integrat per les sales següents:

Primera: Civil.

Segona: Penal.

Tercera: Contenciosa Administrativa.

Quarta: Social.

Cinquena: Militar, que es regeix per la seva legislació específica i supletòriament per aquesta Llei i per l'ordenament comú a les altres sales del Tribunal Suprem.»

Setena.—L'incís final del paràgraf b) del número 1 de l'article 293 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, queda redactat de la manera següent:

«Quan es tracti d'òrgans de la jurisdicció militar, la competència correspon a la Sala Cinquena Militar del Tribunal Suprem.»

Vuitena.—L'article 159 del Codi penal militar queda redactat de la manera següent:

«Article 159

El militar que s'extralimiti en l'execució d'un acte de servei d'armes ordenat reglamentàriament ha de ser castigat amb la pena de dotze a vint-i-cinc anys de presó si causa mort; amb la pena de cinc a quinze anys de presó si causa lesions molt greus, i amb la pena de tres mesos i un dia a cinc anys de presó si produeix qualsevol altre tipus de lesions o danys.

Si la mort, lesions o danys es produeixen per negligència professional o imprudència, ha de ser castigat amb una pena de tres mesos i un dia a sis anys.

En el cas d'imprudència temerària i que hi hagi la condició de militar professional, la pena és de tres mesos i un dia a vuit anys de presó.»

Novena. Els articles 60, 67, 73 i 74 de la Llei orgànica de règim disciplinari de les Forces Armades, queden redactats de la manera següent:

«Article 60

També és procedent la incoació de l'expedient governatiu oportú en un militar professional que hagi estat condemnat per sentència ferma en aplicació de disposicions diferents del Codi penal militar, per un delictes comès amb

dol que comporti la privació de llibertat o quan la condemna sigui superior a un any de presó, si ha estat comès per imprudència.

Article 67

L'expedient governatiu s'inicia per ordre de les autoritats incloses en els articles 20 al 22, tant si actuen per iniciativa pròpia, a proposta de les autoritats o comandaments militars que els estan subordinats, o d'ofici en rebre la comunicació del tribunal sentenciador, d'acord amb el que disposa l'article 60.

Article 73

Si el procediment s'ha iniciat per la comunicació del tribunal sentenciador de la condemna imposada a l'expedientat, l'instructor ha de traslladar-la a l'interessat, el qual dins el termini de deu dies hi ha de formular les al·legacions i proposar les proves que consideri oportunes. L'instructor no ha d'admetre cap altra prova que aquella que pretengui demostrar la falsedat o inexistència de la sentència comunicada o la falta de fermesa de la sentència.

Una vegada practicades les proves, s'ha de tornar a donar audiència a l'interessat perquè es pugui pronunciar sobre l'expedient complet. Finalitzat l'expedient, l'instructor l'ha d'eleva amb l'informe al ministre de Defensa, que l'ha de resoldre, amb l'informe previ de l'assessoria jurídica general. El termini d'instrucció de l'expedient no pot ser superior a sis mesos.

Article 74

En el supòsit de l'article anterior, a l'expedientat se li ha d'imposar la sanció de separació del servei, si la condemna li ha estat imposada per un delictes de rebel·lió o quan la pena de privació de llibertat excedeixi els sis anys o si és condemnat a la pena d'inhabilitació absoluta. També es pot imposar la separació del servei si ha estat condemnat per delictes contra l'honestedat, robatori, furt, estafa, apropiació indeguda, malversació de cabals o efectes públics, o quan la pena de privació de llibertat o inhabilitació excedeixi els tres anys per qualsevol altre delictes dolós. En el cas que no se li imposi la separació del servei, l'expedientat ha de ser sancionat amb la suspensió d'ocupació durant el temps de la condemna.»

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera.—El Consell Suprem de Justícia Militar i les autoritats judicials militars, amb l'audiència prèvia del fiscal jurídicomilitar, han de remetre, dins el termini dels trenta dies anteriors a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, als òrgans judicials militars que hi siguin competents d'acord amb la nova organització, tots els procediments judicials que se segueixin sota la seva jurisdicció, sigui quin sigui el seu estat processal, fins i tot els que estiguin en execució. Si tenen assenyalada vista o consell, se suspèn.

A aquest efecte, els jutges togats militars d'instrucció han d'eleva a l'autoritat judicial corresponent els procediments que estiguin tramitant.

Han d'actuar de la mateixa manera, si s'escau, els òrgans judicials ordinaris que estiguin coneixent de procediments que puguin ser de la competència de la jurisdicció militar.

Segona.—Els recursos de cassació i revisió de la competència de la jurisdicció militar que estiguin pendents de resolució també han de ser remesos, dins el mateix termini que l'establert a la disposició transitòria anterior i

sigui quin sigui l'estat de la seva tramitació, a la Sala Militar del Tribunal Suprem.

Tercera.—Les sales contencioses administratives del Tribunal Suprem i de l'Audiència Nacional i el Consell Suprem de Justícia Militar, en el mateix termini que els establerts a les disposicions transitòries anteriors, han de remetre als òrgans judicials militars competents, segons aquesta Llei, els recursos contenciosos disciplinaris militars pendents de resolució de què estiguin coneixent de conformitat amb la disposició transitòria primera de la Llei orgànica 12/1985, de 27 de novembre, del règim disciplinari de les Forces Armades.

Quarta.—En tots els casos de les tres disposicions anteriors, els respectius acords de remissió de les actuacions o procediments s'han de comunicar a les parts interessades.

Cinquena.—Durant els sis primers anys de vigència d'aquesta Llei, per ser nomenat president de la Sala Militar del Tribunal Suprem no s'exigeix el requisit de permanència de tres anys de servei com a magistrat del Tribunal Suprem.

Sisena.—Mentre no s'unifiquin els cossos jurídics, els quatre magistrats de la Sala Militar del Tribunal Suprem procedents dels cossos jurídics dels exèrcits, els quatre vocals togats del Tribunal Militar Central i els quatre vocals togats de cada secció dels tribunals militars territorials, han de pertànyer en cada òrgan judicial, dos a l'Exèrcit de Terra, un a l'Armada i un altre a l'Exèrcit de l'Aire.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogats: el Tractat primer, relatiu a «Organització i atribucions dels tribunals militars», del Codi de justícia militar, de 17 de juliol de 1945; els articles 8è a 14, tots dos inclusivament, de la Llei orgànica 9/1980, de 6 de novembre, així com totes les disposicions que s'oposin al que estableix aquesta Llei orgànica.

DISPOSICIONS FINALS

Primera.—Aquesta Llei té naturalesa orgànica, excepte el capítol IV del títol tercer i els títols quart i setè, que tenen caràcter de llei ordinària.

Segona.—Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'1 de maig de 1988, llevat d'aquesta disposició final segona; les disposicions addicionals primera, segona, tercera, vuitena i novena, i totes les disposicions transitòries, que ho fan l'endemà de la publicació.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Palau de la Zarzuela, Madrid, 15 de juliol de 1987.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ